

نوروز از جشن های ملی ایرانیان به شمار می رود و از روزگار باستان در میان ملت ایران وجود داشته است.

با ورود دین اسلام به این سرزمین ، این جشن رنگ و بوی مذهبی به خود گرفت و از آن پس سفره های هفت سین ایرانیان مزین به کتاب آسمانی مسلمانان «قرآن» شد و لحظه های تحویل سال با دعای «یا مقلب القلوب و الابصار»، حالتی روحانی به خود گرفت .

وقتی ایران به دست مسلمانان فتح شد، اسلام که همه رنگ های قومیت را از بین برده بود، به نوروز جلای بیشتری بخشید.

روایات زیادی درباره مبارکی این جشن فرخنده از پیامبر اسلام (ص) و ائمه معصوم (ع) نقل شده است که در این گزارش به چند نمونه از این روایات اشاره شده است:

روایتی از عبدالصمد بن علی به نقل از جدش نقل می شود که «در نوروز جامی سیمین که پر از حلوا بود، برای پیغمبر(ص) هدیه آوردند و آن حضرت پرسید که این چیست ؟ گفتند عید بزرگ ایرانیان است ، فرمود آری ، در این روز بود که خداوند «عسکره» را زنده کرد.

از پیامبر خدا پرسیدند عسکره چیست ؟ فرمودند، عسکره هزاران مردمی بودند که از ترس مرگ ، ترک دیار کردند و سر به بیابان نهادند و خداوند به آنان گفت بمیرید و مردند، سپس آنان را زنده کرد و ابرها را امر فرمود که به آنان ببارد، از این روست که پاشیدن آب در این روز رسم شده است .

پیامبر پس از آن از حلوا تناول کردند و آن را میان اصحاب خود قسمت نمودند و گفتند کاش هر روزی بر ما نوروز بود. (آثار الباقیه صفحه 325)

حدیث دیگر از معلی بن خنیس روایت شده است که گفت : «روز نوروز بر حضرت جعفر بن محمد (ع) درآمد و ایشان فرمودند «آیا این روز را می شناسی» ؟ گفتم «فدای تو شوم ، این روزی است که ایرانیان آن را بزرگ می دارند و به یکدیگر هدیه و ارمغان می دهند.»

سپس حضرت صادق فرمودند «سوگند به خداوند که این بزرگداشت نوروز به علت امری کهن است که برایت بازگو می کنم تا آن را دریابی» . پس گفت «ای معلی ، روز نوروز روزی است که خداوند از بندگان خدا پیمان گرفت که او را بپرستند و او را شریک و انبازی نگیرند و به پیامبران و راهنمایان او بگروند و به پیشوایان دین ایمان بیاورند.»

«همان روزی است که آفتاب در آن طلوع کرد و بادها وزیدن گرفت و زمین در آن شکوفا و درخشان شد.»

همان روزی است که کشتی نوح (ع) در کوه آرام گرفت ، همان روزی است که پیامبر خدا، امیرالمؤمنین علی (ع) را بر دوش خود گرفت تا بت های قریش را از کعبه به زیر افکند و بتان را خرد کند، چنان که ابراهیم (ع) نیز این کار را کرد .

همان روزی است که پیامبر به یاران خود فرمودند که با علی (ع) به عنوان امیرالمؤمنین بیعت کنند (عید غدیرخم).

همان روزی است که حضرت قائم (عج) بر دجال پیروز شود و او را در کنار کوفه بر دار کشد و هیچ روز نوروزی نیست که ما در آن متوقع گشایش و فرجی نباشیم ، زیرا نوروز از روزهای ما شیعیان است .»

(بحار الانوار - علامه مجلسی جلد 14 مبحث نوروز)

بزرگداشت و برگزاری نوروز، به ویژه در نزد شیعیان تا به امروز ادامه دارد و هیچ گاه سفره هفت سین بدون قرآن و تحویل سال بدون گفتن «یا محول الحول و الاحوال ، حول حالنا الی احسن الحال » برگزار نشده است .

در ایران علاوه بر جشنهای دینی و مذهبی مثل عید قربان ، عید فطر ، عید مبعث ، عید غدیر و... جشنهای باستانی واسطوره ای مثل نوروز وجود دارد که از دوران کهن به یادگار مانده است .

آیین نوروز به ایران باستان بازمی گردد . یعنی حتی قبل از زرتشت و بابلیان ، بهار و سال نو را جشن می گرفتند و صورت قدیمی آن تقریباً به حدود سال 2340 قبل از می لاد مسیح باز می گردد. در کتیبه های بابلی از مراسمی به نام عید آکتیو سخن رفته که برگزاری آن دوازده روز طول می کشیده است که اکنون نیز دوازده روز آغاز سال جشن نو روز است

عید نوروز را چنین گفته اند که همچون جمشید برای خود تخت ساخت ، در این روز بر آن سوار شد و جن و شیاطین آن را حمل کردند و به یک روز از کوه دماوند به بابل آمد و مردم برای دیدن امر در شگفت شدند و این روز عید گرفتند .

در ادبیات فارسی ، شاعران و نویسندگانی چون فردوسی ، منوچهری ، عنصری ، ابوریحان ، جریر طبری ، مسعودی ، مسکویه ، گردیزی و... جشن نوروز را به جمشید نسبت می دهند .

بنابه روایات شاهنامه حکیم توس ، جشن فرخنده نو روز در آغاز فروردین از یادگارهای جمشید است . چون جمشید به پادشاهی رسید و این کار خیلی بزرگ به نظر آمد ، آن روز را که روز تازه ای بود ، جمشید عید گرفت .

جشن نوروز در دین اسلام محترم شمرده شده است و شاید تنها جشن و آیین ملی است که اسلام و مذهب تشیع آن را منسوخ نکرد، بلکه جلاوشکوه هدفداری نیز بدان بخشید و بارنگ و بوی مذهبی و دینی آراست .

در دوره اسلامی نوروز را به سلیمان پیامبر نسبت داده اند و گفته اند که چون وی انگشتری خود را گم کرد ، پادشاهی از دستش بیرون رفت و پس از چهل روز آن را باز یافت و شکوه پیش به او بازگشت و پادشاهان نزد او رفتند و مرغان بازگشتند و ایرانیان گفتند ((نوروز آمد)) .

مرحوم علامه مجلسی در کتاب ((سماء و العالم)) از قول امام جعفر صادق (ع) روایت کرده است که روز اول فروردین حضرت آدم آفریده شده و آن روز ، روز فرخنده ای برای طلب حاجت و برآورده شدن آرزوهاست ... کسب دانش ، مسافرت و خرید و فروش در آن روز خجسته و بیماران رو به بهبودی می گذارند .

علامه مجلسی در کتاب ((زوال المعاد)) پس از ذکر فضایل نوروز و این که نوروز روز موافق با روز مبعث و 27 ماه رجب بود و در همان روز پیامبر به پیامبری مبعوث گردید، چنین آورده است ؛ پس حضرت صادق به معنی فرمود : ((چون نوروز شود غسل بکن و پاکیزه ترین لباسهایت را بپوش و به بهترین بویها خود را خوشبو کن و در آن روز ، روزه بدار ، پس چون از نماز پیشین و پسین و نافله های آن فارغ شوی چهار رکعت نماز بگذار ، هر دو رکعت یک سلام ، در رکعت اول بعد از حمد

ده مرتبه سوره مبارکه قدر و در رکعت دوم بعد از حمد ده بار سوره مبارکه کافرون و در رکعت سوم بعد از حمد ده بار سوره مبارکه توحید و در رکعت چهارم بعد از نماز ، سجده شکر بجای آور و بگو ... (دعایی که حدود 8 سطر) چون چنین کنی ، گناهان پنجاه ساله تو آمرزیده شود .

در حدیث معلی بن خنیس یا حدیث نوروز می خوانیم که حضرت جعفر بن صادق (ع) می فرمایند: ((ای معلی ، روز نوروز همان روزی است که خداوند از بندگان خود پیمان گرفت که او را بپرستند و او را انبازی نگیرند. و به پیامبران و حجج و امامان ایمان بیاورند ، همان روزی است ه آفتاب در آن طلوع کرد و یادها وزیدن گرفت

و زمین در آن شکوفا و درخشان شد . همان روزی است که کشتی نوح بر کوه جودی آرام گرفت . همان روزی است که خداوند زندگی بخشید به آنان که از ترس مرگ از خانه و کاشانه خود بیرون شدند و هزاران تن بودند ، پس خداوند به آنان فرمان داد که بمیرند ، سپس ایشان را در این روز (دوباره) زنده کرد . همان روزی

است که جبرئیل بر پیامبر فرود آمد و همان روزی است که پیامبر خدا ، امیرالمؤمنین علی (ع) را بر دوش خود برداشت تا بتهای بیت الله الحرام (کعبه) به زیر افکند و بتان را خرد کند . چنانچه ابراهیم نیز چنین کاری را کرد . همان روزی که پیامبر به یاران خود دستور داد تا با علی (ع) به عنوان امیرالمؤمنین بیعت کنند .

همان روزی است که پیامبر (ص) ، علی (ع) را به وادی الجن (دره جنیان) فرستاد تا از آنان برای خود بیعت بگیرد . همان روزی که علی (ع) بر مردم نهروان (خوارج) پیروز شد . و همان روزی که قائم ما (قائم آل محمد) و اولیای امر در آن ظهور کنند .

امام صادق می فرمایند : هیچ نوروزی نیست مگر آن که ما در آن روز منتظر فرج (ظهور قائم آل محمد عج) هستیم ؛ چرا که نوروز از روزهای ما و شیعیان ما است .

آری نوروز ، روزی که خلقت آغاز شد ، روزی که امام عصر (عج) در آن ظهور می کند ، روزی که خلافت علی (ع) شروع شد .

روزی که مبارک و خجسته خوانده شده و روزی که عید است ، بازگشت است ، آغاز تجلی آیات و نعمات الهی است . شروع رحمت است و روزی است که انسانها را در ((یا محول الحول و الاحوال)) به نیاز به معبودی برای تحول خویشتن دعوت می کند .

جشن نوروز روز گنجینه ای است از تمامی این معناها ، ارزشها ، مناسک و آیینها ، فروردین ماه برای ایرانیان نماد شکوه و زیبایی و پیام آور مهریابی و امید و شادی و پیروزی است .

امسال هم همانند دو سال گذشته نوروز را با یاد و خاطره شهید کربلا ، سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین (ع) و یاران وفادار ایشان آغاز میکنیم ، امامی که مظهر مهر است ، امامی که عشق و محبت را به دل ها باز می گرداند. امامی که با یادآوری یاد و شهادت و فداکاریش بازار عطوفت، همدلی و مدارا دوباره رونق می گیرد و ایثار و فداکاری در انسانهای عاشق او دوباره قوت می گیرد.

سالگی دوباره آغاز می شود، ساعاتی که پاکند. برای ملاقات با این ساعات ملکوتی ، ساعاتی که برایمان یاد آور قیامت است ، یاد آور زنده شدنی دوباره ، باید پاک باشیم و آراسته همچون طبیعت، پس باید همه چیز را پاکیزه کنیم ، خانه هایمان را تمیز و غبار غم و اندوه و کینه ها را از دلهایمان دور بریزیم و با دلی مالمال از مهر و محبت به استقبال سال نو برویم . بانام خدا سالی پربار را شروع کنیم سالی که همراه با پیشرفت علمی و معنوی باشد؛ در آن لحظات معنوی برای ظهور آقا امام زمان (عج) و سلامتی ایشان و مقام معظم رهبری و استقلال کشورمان دعا کنیم .